

มุมมองการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาสังคม: กรณีศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต

A Perspective on Non-formal Education for Social Development:

A Case Study of A Doctor of Philosophy Program

ดร.จุฬารัตน์ วัฒนนะ* ดร.เฉลิม พักอ่อน** และ ดร.ธเนศ ดาวรุ่งโรจน์***

Dr.Jularat Wattana Dr.Chalerm Fak-on and Dr.Thanate Daorongroj

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ

***สำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาสังคม ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (mixed research method) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตและคณาจารย์ในหลักสูตร ผสมผสานเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนิสิต คณาจารย์ในหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการตรวจสอบข้อมูล พิจารณาความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของข้อมูล จุดบันทึกการสัมภาษณ์อย่างละเอียดและสรุปเขียนเป็นข้อความเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ทั้งนิสิตปัจจุบันและคณาจารย์ในหลักสูตร มีความพึงพอใจระดับมาก ในปัจจัยนำเข้า ได้แก่ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นิสิต กระบวนการเรียนการสอน และผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านทักษะทางปัญญา 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ควรเปิดรายวิชาใหม่เพิ่มมากขึ้น และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเสริมทักษะความรู้ ประสบการณ์ตรง เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการเปิดประตูสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คำสำคัญ: การศึกษานอกระบบ พัฒนาสังคม หลักสูตร ประเมินหลักสูตร บัณฑิตศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the program of Doctor of Philosophy: Non-formal Education for Social Development in Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University. The study was conducted following the mixed research method where the data were drawn quantitatively from students and faculty members in the program through an opinion questionnaire and qualitatively from the students and faculty members in the program and external experts through interviews. The quantitative data were analyzed through descriptive statistics in terms of frequency, percentage and arithmetic mean. Thus as for data analysis, the qualitative data were analyzed through data verification, data validity and reliability and elaborately written

record of the interviews and finally they were summarized, edited and presented in a form of a descriptive report.

Findings were as follows: Both students and faculty members were satisfied at the high level with all elements of the input, including the Program, lecturers, students, learning and instruction process, and learning outcome according to the five-dimension standard: 1) dimension of intelligence 2) dimension of knowledge content 3) dimension of interpersonal relation skills and responsibility 4) dimension of morality and ethics, and 5) dimension of numerical and critical thinking, communication and information technology skills. As for the recommendations, they were as follows: Not only should more new courses in the Program be opened but also should those curricular supplementary activities to enhance knowledge skills and direct experiences according to the education of the 21st century and readiness to enter ASEAN Economic Community be done.

Keywords: Non-formal Education, Social Development, Program, Program Evaluation, Graduate Education